

Rijnstoffenlijst 2011

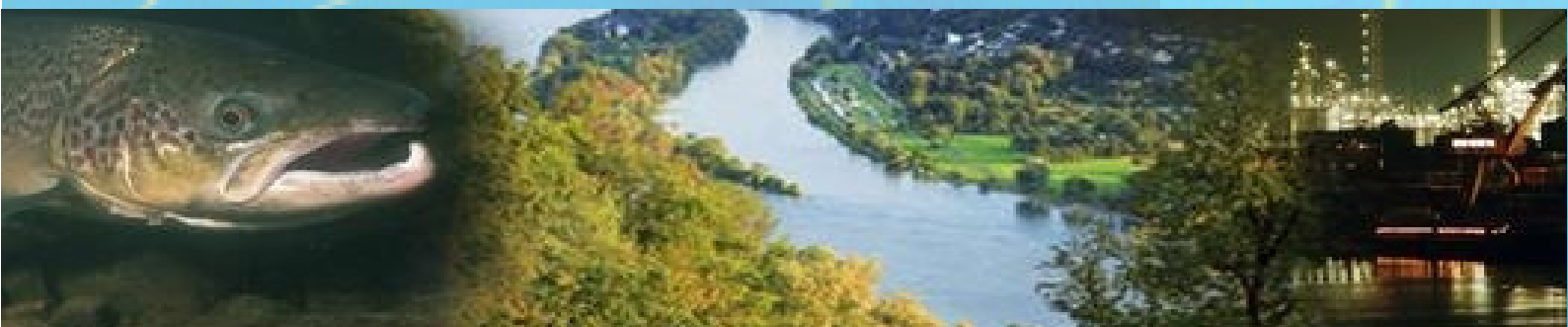

Internationale
Kommission zum
Schutz des Rheins

Commission
Internationale
pour la Protection
du Rhin

Internationale
Commissie ter
Bescherming
van de Rijn

Rapport Nr. 189

Colofon

Uitgegeven door de

Internationale Commissie ter Bescherming van de Rijn (ICBR)

Kaiserin-Augusta-Anlagen 15, 56068 Koblenz, Duitsland

Postbus 20 02 53, 56002 Koblenz, Duitsland

Telefoon: +49-(0)261-94252-0, fax +49-(0)261-94252-52

E-mail: sekretariat@iksr.de

www.iksr.org

ISBN 3-935324-64-2

© IKSР-CIPR-ICBR 2011

Rijnstoffenlijst 2011

1. Inleiding

Punt 3 van de paragraaf "Aanpak en maatregelen" in hoofdstuk 2.3 (Verbetering van de waterkwaliteit) van het Programma voor de duurzame ontwikkeling van de Rijn, kortweg "Rijn 2020", luidt als volgt: Actualisering van de lijst met voor de **Rijn relevante** stoffen en van de ICBR-doelstellingen overeenkomstig het allerlaatste kennisniveau en rekening houdend met de kwaliteitsdoelstellingen voor de prioritaire en prioritaire gevaarlijke stoffen van de Kaderrichtlijn Water (KRW, richtlijn 2000/60/EG) en de prioritaire stoffen van OSPAR.

Tot de uitvoering van het programma Rijn 2020 is besloten tijdens de Rijnministersconferentie in januari 2001 te Straatsburg.

In het op internet gepubliceerde ICBR-rapport 161 wordt een uitvoerige beschrijving gegeven van de selectieprocedure voor de Rijnstoffenlijst 2007. De stoffenlijst 2007 is nu gecontroleerd en op de stand van 2011 gebracht, waarbij de toentertijd vastgestelde selectieprocedure in aanmerking is genomen en bijgewerkt.

2. Ontwikkelingen

De inwerkingtreding van de KRW op 22 december 2000 heeft haar stempel gedrukt op de ontwikkelingen in de tien daaropvolgende jaren. Eind 2001 is de lijst van prioritaire (gevaarlijke) stoffen (bijlage X KRW) vastgesteld.

Tijdens de vergadering op 9 en 10 oktober 2003 in Aarlen heeft het Coördineringscomité Rijn een "lijst van Rijnrelevante stoffen" goedgekeurd (vijftien stoffen of stofgroepen), die volgens de systematiek van de KRW onder bijlage VIII 1-9 vallen. Voor dertien van deze stoffen heeft de ICBR milieukwaliteitsnormen (Rijn-MKN's) afgeleid.

De EU heeft op 16 december 2008 de dochterrichtlijn "Prioritaire stoffen" vastgesteld (richtlijn 2008/105/EG inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid) en in het kader daarvan voor 33 stoffen milieukwaliteitsnormen afgeleid (KRW-MKN's).

Verder heeft de OSPAR-Commissie haar lijst met stoffen voor prioritaire actie geactualiseerd. Met deze geactualiseerde lijst is deels rekening gehouden in de Rijnstoffenlijst 2007, maar meerdere stoffen zijn er nog niet in opgenomen, omdat ze eerst nog nader moesten worden bekeken in de ICBR. OSPAR heeft in 2004 besloten dat er in het kader van de OSPAR-Commissie geen systematisch onderzoek naar stoffen en geen prioritering van maatregelen meer zal plaatsvinden. Dit besluit geldt tot een van de OSPAR-verdragspartijen of de industrie een aanvraag stelt tot behandeling van een stof die niet is geregeld in het kader van de EU.

Tot slot heeft het Internationaal Samenwerkingsverband van Waterleidingbedrijven in het Rijnstroomgebied (IAWR) drinkwaterrelevante stoffen voorgesteld, die zijn opgenomen in de Rijnstoffenlijst 2007 en het etiket "drinkwaterrelevant" hebben gekregen.

3. Stoffen die niet meer relevant zijn voor het Rijnstroomgebied

3.1 Stoffen van het programma Rijn 2020

Dankzij de uitvoering van het Rijnactieprogramma en het programma Rijn 2020 vormen enkele stoffen op dit moment geen probleem meer voor de waterkwaliteit van de Rijn, d.w.z. dat de meetwaarden duidelijk onder de kwaliteitscriteria (ICBR-doelstellingen, KRW-MKN's) liggen. Deze stoffen, waarvan er een paar ook behoren tot de prioritaire stoffen conform richtlijn 2008/105/EG, zijn niet opgenomen in de Rijnstoffenlijst 2011.

Status van deze stoffen

Deze stoffen hoeven niet meer jaarlijks te worden gemeten, maar wel op gezette tijden, bijv. om de zes jaar.

Tabel 1: Stoffen uit het programma Rijn 2020 waarvan de meetwaarden ver onder de kwaliteitscriteria liggen

Atrazine*	drins
azinfos-ethyl	aldrin*
benzeen*	dieldrin*
2,4-dichloorfenoxiazijnzuur	endrin*
chlooraniline	isodrin*
2-chlooraniline	
3-chlooraniline	Hexachloorcyclohexanen*
3,4-dichlooraniline	alfa-hexachloorcyclohexaan
	bèta-hexachloorcyclohexaan
chloroform (trichloormethaan)*	delta-hexachloorcyclohexaan
chloornitrobenzenen	hexachloorbutadien*
1-chloor-2-nitrobenzeen	malathion
1-chloor-3-nitrobenzeen	pentachloorfenol*
1-chloor-4-nitrobenzeen	simazine*
	tetrachlooretheen (tetrachloorethyleen)*
chloortoluenen	tetrachloormethaan (tetrachloorkoolstof)*
2-chloortolueen	trichlooretheen (trichloorethyleen)*
4-chloortolueen	1,1,1-trichloorethaan
1,2-dichloorethaan*	Trichloorbenzenen*
	1,2,3-trichloorbenzeen
DDT	1,2,4-trichloorbenzeen
2,4-DDD	1,3,5-trichloorbenzeen
4,4-DDD	
2,4-DDE	organotinverbindingen
4,4-DDE	dibutyltin-kation
2,4-DDT	trifenyyltin-kation
4,4-DDT*	tetrabutyltin

* Prioritaire stoffen conform 2008/105/EG

3.2 Overige stoffen van de Rijnstoffenlijst 2007

In de Rijnstoffenlijst 2007 zijn stoffen opgenomen waarvoor conform bijlage VIII KRW nationale voorschriften bestaan en die ten tijde van de samenstelling van de lijst Rijnrelevant waren. Een aantal van deze stoffen (dichloorprop en MCPA) worden thans niet meer beschouwd als "relevant voor de Rijn".

Als aanvulling op de Rijnstoffenlijst 2007 werd besloten om een controle uit te voeren voor bepaalde stoffen van de toenmalige OSPAR-lijst en voor stoffen die de IAWR mogelijk Rijnrelevant had genoemd. De stoffen zijn gecontroleerd op basis van informatie over de emissieroutes, de productie en de waterkwaliteit in het Rijnstroomgebied. Uit deze informatie blijkt dat geen van de stoffen op de bekeken OSPAR-lijst specifiek relevant is voor de Rijn.

Het resultaat van de controle van de stoffen uit richtlijn 2008/105/EG en de drinkwaterrelevante stoffen op de Rijnstoffenlijst 2007 is weergegeven in bijlage 1. Alachloor, chloorfenvinfos, dichloormethaan en naftaleen (stoffen uit richtlijn 2008/105/EG) en bezafibraat (drinkwaterrelevante stof) worden thans niet meer beschouwd als relevant voor de Rijn.

4. Rijnstoffenlijst 2011 en toetsingslijst

De Rijnstoffenlijst is beperkt tot specifieke verontreinigende stoffen. De algemene fysisch-chemische parameters, inclusief de nutriënten stikstof en fosfor, worden in de meetstations in principe in het kader van het basismeetprogramma onderzocht. In het meetprogramma zijn ook de eisen vastgelegd die worden gesteld aan de monitoring, zoals frequenties, meting in water of zwevend stof.

4.1 Rijnstoffenlijst 2011

De Rijnstoffenlijst 2011 is weergegeven in tabel 2. De motivering voor het al dan niet opnemen van stoffen is samengevat in bijlage 1.

Status van de Rijnstoffenlijst 2011

De stoffen van de Rijnstoffenlijst 2011 moeten in het kader van het internationaal Rijnverdrag elk jaar worden gemeten in de internationale meetstations.

4.2 Toetsingslijst

De ICBR zal voor de volgende actualisering van de Rijnstoffenlijst over drie jaar nagaan of de stoffen van de toetsingslijst (tabel 3) moeten worden opgenomen in de Rijnstoffenlijst van 2014. In het kader van de actualisering dient er niet alleen rekening te worden gehouden met de stoffen van de toetsingslijst, maar ook met de ontwikkelingen op EU-niveau, met name wat betreft de nieuwe prioritaire (gevaarlijke) stoffen.

Status van de toetsingslijst

De stofgroepen/stoffen van de toetsingslijst worden niet opgenomen in het jaarlijkse Rijn-Meetprogramma Chemie, maar er worden wel uit verschillende bronnen gegevens verzameld om de relevantie van deze stoffen voor het Rijnstroomgebied te beoordelen. Als er uit de werkzaamheden van de ICBR nieuwe opdrachten tot toetsing van stoffen voortvloeien, wordt de toetsingslijst aangevuld.

Tabel 2: Rijnstoffenlijst 2011

Rijnstoffenlijst 2011			
Stof	CAS-nr.	Stof	CAS-nr.
zware metalen (+ arseen)		röntgencontrastmiddelen	
arsen (1,2)	7440-38-2	amidotrizoïnezuur (6)	117-96-4
lood en zijn verbindingen (1,4T,5)	7439-92-1	iopamidol (6)	62883-00-5
cadmium en zijn verbindingen (1,3,4T,5)	7440-43-43-9	iopromid (6)	73334-07-03
chrom (1,2)	7440-47-3		
koper (1,2)	7440-50-8	gewasbeschermingsmiddelen	
nikkel en zijn verbindingen (1,4)	7440-02-0	AMPA (6)	1066-51-9
kwik en zijn verbindingen (1,3,4T,5)	7439-97-6	bentazon (1,2)	25057-89-0
zink (1,2)	7440-66-6	chloortoluron (2)	15545-48-9
		isoproturon (1,4,6)	34123-59-6
industriële chemicaliën		mecoprop (2)	93-65-2
ammonium-N (1,2)	14798-03-9	glyfosaat (6)	1071-83-6
diethylhexylftalaat (DEHP) (4T,5)	117-81-7	diuron (1,4,6)	330-54-
gebromeerde difenylethers (4T)	32534-81-9		
diglyme (6)	111-96-6	synthetische complexvormers	
ETBE (6)	637-92-3	DTPA (6)	67-43-6
hexachloorbenzeen (1,3,4T)	118-74-1	EDTA (6)	60-00-4
MTBE (6)	1634-04-4		
nonylphenolen / 4-(para)-n-nonylphenol (4)	104-40-5	organotinverbindingen	
octylphenolen / 4-tert-octylphenol (4)	140-66-9	tributyltinverbindingen (tributyltin-kation) (1,4T)	36643-28-4
PCB's (1,2,5)			
PFT's (6)		polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's)	
HCH / gamma-HCH (lindaan) (1,4T)	58-89-9	ΣPAK's (som van) benzo(b)fluorantheen, benzo(k)fluorantheen, benzo(ghi)peryleen, indeno(1,2,3-cd)pyreen) / benzo(a)pyreen (1,4,5)	
geneesmiddelen			
carbamazepine (6)	298-46-4	anthraceen (4T)	120-12-7
diclofenac (6)	15307-86-5	fluorantheen (4T)	206-44-0

Legenda:

- (1) Stoffen van het Rijnactieprogramma (RAP) 1987-2000 en/of van het programma Rijn 2020
- (2) Rijnrelevante stoffen (conform bijlage VIII KRW, 1-9)
- (3) Stoffen van bijlage IX KRW
- (4) Prioritaire (gevaarlijke) stoffen (bijlage X KRW)
- (4T) Prioritaire stoffen die conform artikel 3, lid 3 van richtlijn 2008/105/EG moeten worden gemonitord met het oog op de analyse van langetermijntendensen
- (5) OSPAR-stoffen voor prioritaire actie
- (6) Drinkwaterrelevante stoffen (conform ICBR-rapport 161)

Tabel 3: Stoffen van de toetsingslijst

Toetsingslijst			
gewasbeschermings- middelen	CAS-nr.	industriële chemicaliën	CAS-nr.
azinfos-methyl (1)	86-50-0	bisfenol a	80-05-7
chloorpyrifos (4)	2921-88-2	4-chlooraniline (1,2)	106-47-8
dichloorvos (1,2)	62-73-7	1,4-dichloorbenzeen (1)	106-46-7
dimethoat (2)	60-51-5	1,4-dioxaan (7)	
fenthion (1)	55-38-9	hexachloorbutadieen (4,4T)	87-68-3
fenitrothion (1)	122-14-5	pentachloorbenzeen (4T)	608-93-5
endosulfan / alfa-endosulfan (1,4,5)	959-98-8	C10-13-chlooralkanen (SCCP) (4T,5)	85535-84-8
parathion-ethyl (1)	56-38-2		
parathion-methyl (1)	298-00-0	overige stoffen	
trifluraline (1,4,5)	1582-09-8	acesulfaam (7)	55589-62-3

Legenda:

- (1) Stoffen van het Rijnactieprogramma (RAP) 1987-2000 en/of van het programma Rijn 2020
- (2) Rijnrelevante stoffen (conform bijlage VIII KRW, 1-9)
- (3) Stoffen van bijlage IX KRW
- (4) Prioritaire (gevaarlijke) stoffen (bijlage X KRW)
- (4T) Prioritaire stoffen die conform artikel 3, lid 3 van richtlijn 2008/105/EG moeten worden gemonitord met het oog op de analyse van langetermijntendensen
- (5) OSPAR-stoffen voor prioritaire actie
- (6) Drinkwaterrelevante stoffen (conform ICBR-rapport 161)
- (7) Door de IAWR voorgestelde drinkwaterrelevante stof

Motivering voor het al dan niet opnemen van stoffen in de Rijnstoffenlijst 2011

Stof van de Rijnstoffenlijst 2007	Rijn 2020	KRW, bijlage VIII	KRW, bijlage IX	KRW, bijlage X	Richtlijn 2008/105/EG	Drinkwater	OSPAR	Kwaliteitscriteria	Lijst 2011 Toetsingslijst	Motivering
alachloor				X				>	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
ammonium-N	X	X						>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
AMPA						X			+	De stof is onder voorbehoud opgenomen in de lijst van 2007, omdat er destijds geen gestandaardiseerde analysemethodes bestonden. Inmiddels zijn er betrouwbare, gestandaardiseerde analysemethodes.
amidotrizoïnezuur						X			+	De stof is onder voorbehoud opgenomen in de lijst van 2007, omdat er destijds geen gestandaardiseerde analysemethodes bestonden. Inmiddels zijn er betrouwbare, gestandaardiseerde analysemethodes.
arseen	X	X						>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
atrazine	X			X				<	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
azinfos-methyl	X								TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
bentazon	X	X						>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
bezafibraat						X			-	De meetwaarden liggen voor het merendeel onder de bepalingsgrens.
lood en zijn verbindingen	X			X	X	X		>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
gebromeerde difenylethers			X		X				+	De EU-richtlijn schrijft een analyse van de langetermijntendensen voor.
C ₁₀₋₁₃ -chlooralkanen (SCCP)				X	X		X		TL	Er zijn nog geen gestandaardiseerde analysemethodes beschikbaar.
cadmium en zijn verbindingen	X		X	X			X	>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.

Stof van de Rijnstoffenlijst 2007	Rijn 2020	KRW, bijlage VIII	KRW, bijlage IX	KRW, bijlage X	Richtlijn 2008/105/EG	Drinkwater	OSPAR	Kwaliteitscriteria	Lijst 2011 Toetsingslijst	Motivering
carbamazepine						X			+	De stof is aangetroffen in de Rijn en vooral in zijrivieren met een hoog aandeel afvalwater.
3-chlooraniline	X							>	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
4-chlooraniline	X	X							TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
chloroform (trichloormethaan)	X		X	X				<	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
chloorfenvinfos				X				<	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
chloorpyrifos				X					TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
chloortoluron		X						>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden (grenswaarde voor drinkwater overschreden)
chroom	X	X						>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
dibutyltin		X						<	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
1,4-dichloorbenzeen	X								TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
dichloormethaan (methyleenchloride)				X				<	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
2,4-dichloorfenoxiazijnzuur	X							<	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
dichloorprop		X						<	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
dichloorvos	X	X							TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
diclofenac						X			+	De stof is aangetroffen in de Rijn en vooral in zijrivieren met een hoog aandeel afvalwater.
diethylhexylftalaat (DEHP)				X	X		X		+	De EU-richtlijn schrijft een analyse van de langetermijntendensen voor.
diglyme						X			+	De stof is over een langere periode aangetroffen in de Rijn en gedroeg zich in het kader van de realtime alarmmonitoring soms opvallend.

Stof van de Rijnstoffenlijst 2007	Rijn 2020	KRW, bijlage VIII	KRW, bijlage IX	KRW, bijlage X	Richtlijn 2008/105/EG	Drinkwater	OSPAR	Kwaliteitscriteria	Lijst 2011 Toetsingslijst	Motivering
dimethoaat		X							TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
diuron	X			X		X		>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
DTPA						X			+	De stof is over een langere periode aangetroffen in de Rijn.
EDTA						X			+	De stof is over een langere periode aangetroffen in de Rijn.
endosulfan / alfa-endosulfan	X			X			X		TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
ETBE						X			+	De stof is over een langere periode aangetroffen in de Rijn en gedroeg zich in het kader van de realtime alarmmonitoring vaak opvallend.
fenitrothion	X								TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
fenthion	X								TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
glyfosaat						X			+	De stof is onder voorbehoud opgenomen in de lijst van 2007, omdat er destijds geen gestandaardiseerde analysemethodes bestonden. Inmiddels zijn er betrouwbare, gestandaardiseerde analysemethodes.
HCH / gamma-HCH (lindaan)	X			X	X			>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
hexachloorbenzeen	X		X	X	X			>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
iopamidol						X			+	De stof is onder voorbehoud opgenomen in de lijst van 2007, omdat er destijds geen gestandaardiseerde analysemethodes bestonden. Inmiddels zijn er betrouwbare, gestandaardiseerde analysemethodes.

Stof van de Rijnstoffenlijst 2007	Rijn 2020	KRW, bijlage VIII	KRW, bijlage IX	KRW, bijlage X	Richtlijn 2008/105/EG	Drinkwater	OSPAR	Kwaliteitscriteria	Lijst 2011 Toetsingslijst	Motivering
iopromid						X			+	De stof is onder voorbehoud opgenomen in de lijst van 2007, omdat er destijds geen gestandaardiseerde analysemethodes bestonden. Inmiddels zijn er betrouwbare, gestandaardiseerde analysemethodes.
isoproturon	X			X		x		>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
koper	X	X						>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
naftaleen				X				<	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
nikkel en zijn verbindingen	X			x				>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
nonylfenolen / 4-(para)-n-nonylfenol				X				<	+	Er zijn niet genoeg gegevens om te kunnen beoordelen of de kwaliteitscriteria over een langere periode zijn onderschreden.
MCPA		X						<	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
mecoprop		X						>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
MTBE						X			+	De stof is over een langere periode aangetroffen in de Rijn en gedroeg zich in het kader van de realtime alarmmonitoring vaak opvallend.
octylfenolen / 4-tert-octylfenol				X				<	+	Er zijn niet genoeg gegevens om te kunnen beoordelen of de kwaliteitscriteria over een langere periode zijn onderschreden.
parathion-ethyl	X								TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
parathion-methyl	X								TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
PAK's										
ΣPAK's (som van) benzo(b)fluorantheen,	X			X			X	>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.

Stof van de Rijnstoffenlijst 2007	Rijn 2020	KRW, bijlage VIII	KRW, bijlage IX	KRW, bijlage X	Richtlijn 2008/105/EG	Drinkwater	OSPAR	Kwaliteitscriteria	Lijst 2011 Toetsingslijst	Motivering
benzo(k)fluorantheen, benzo(ghi)peryleen, indeno(1,2,3-cd)pyreen) / benzo(a)pyreen										
anthraceen				X	X				+	De EU-richtlijn schrijft een analyse van de langetermijntendensen voor.
fluorantheen				X	X				+	De EU-richtlijn schrijft een analyse van de langetermijntendensen voor.
PCB's	X	X					X	>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
pentachloorbenzeen				X	X				TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
PFT's						X			+	Deze stofgroep is onder voorbehoud opgenomen in de lijst van 2007, omdat er nog geen meetwaarden beschikbaar waren. Inmiddels zijn er meetwaarden.
tributyltin-kation / tributyltinverbindingen	X			X	X			<	+	De EU-richtlijn schrijft een analyse van de langetermijntendensen voor.
trichloorbenzeen (TCB)			X	X				<	-	Kwaliteitscriteria duidelijk onderschreden.
trifluraline	X			X			X		TL	Ontoereikende bepalingsgrens.
kwik en zijn verbindingen	X		X	X	X		X	>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.
zink	X	X						>	+	Kwaliteitscriteria duidelijk overschreden.

Legenda:**Rijn 2020:**

Stoffen van het Rijnactieprogramma (RAP) 1987-2000 en/of van het programma Rijn 2020

KRW, bijlage VIII:

Rijnrelevante stoffen (conform bijlage VIII KRW, 1-9)

KRW, bijlage IX:	Stoffen van bijlage IX KRW
KRW, bijlage X:	Prioritaire (gevaarlijke) stoffen (bijlage X KRW)
Richtlijn 2008/105/EG:	Stoffen van bijlage I, deel A van de dochterrichtlijn 2008/105/EG
Drinkwater:	Drinkwaterrelevante stoffen (conform ICBR-rapport 161)
OSPAR:	OSPAR-stoffen voor prioritaire actie
Kwaliteitscriteria:	Resultaat van de vergelijking van de meetwaarden met de kwaliteitscriteria >: De meetwaarden liggen ver boven de kwaliteitscriteria <: De meetwaarden liggen ver onder de kwaliteitscriteria
2011-toetsingslijst:	In deze kolom wordt vermeld of een stof al dan niet is overgegaan van de Rijnstoffenlijst 2007 op de Rijnstoffenlijst 2011 of dat de stof is opgenomen in de toetsingslijst. TL: Opname in de toetsingslijst + : Opname in de Rijnstoffenlijst 2011 - : Geen opname in de Rijnstoffenlijst 2011
Motivering:	In deze kolom wordt gemotiveerd waarom een stof al dan niet is opgenomen in de Rijnstoffenlijst 2011 of de toetsingslijst. De motivering is doorgaans gebaseerd op de laatste vijf beschikbare meetresultaten.